

Midtsjøvann – Rullestadvann Senkningslag

Saksbehandler, innvalgstelefon

Toril Hasle, 69247121

Att.Knut A. Bøhren

Tillatelse til utvidet beverjakt i Rullestادتjern, Midtsjøvann og Nærevann naturreservater

Statsforvalteren gir fornyet dispensasjon til beverjakt fra og med 21. august til og med 30. april i naturreservatene Rullestادتjern, Midtsjøvann og Nærevann for 2023 og 2024. For Rullestادتjern naturreservat vil det grunnet ferdselsforbud i praksis ikke være tillatt med jakt på bever for andre enn grunneiere i perioden 1. april - 30. april og 21. august - 30. september. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Det er stilt vilkår til dispensasjonen.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad datert 08.12.2022. Dere har søkt om tillatelse til utvidet beverjakt i 2023 og 2024 i naturreservatene Rullestادتjern, Midtsjøvann og Nærevann i Nordre Follo kommune.

Midtsjøvann-Rullestadvann Senkningslag søker om tillatelse til beverjakt i naturreservatene, samt utvidelse av jaktperioden slik at det kan drives jakt på bever frem til 30. april fremfor 1. april som er gjeldende dato for jaktforbud i reservatene. Denne utvidelsen vil være tilsvarende perioden for beverjakt som gjelder ellers i kommunen. Det opplyses i søknaden at det er blitt observert betydelig beveraktivitet i hele vassdraget som de tre naturreservatene er en del av, men at gjengroing i og ved utløpet av Midtsjøvann og Rullestادتjern naturreservat gjør det svært krevende å fastslå akkurat hvor bever holder til i området. Videre blir det opplyst at beveren blir mer sky og forsiktig når den erfarer ukjent aktivitet, og at beverjakt derfor er en tålmodighetsprøve. Beveren er et nattdyr, og ifølge søknaden vil lysere og lengre kvelder på våren erfaringsmessig gjøre jakten enklere og sikrere.

Det er blitt lokalisert beverhytter og beverhuler flere steder, og jakten vil bli konsentrert til innløpet og utløpet av Rullestادتjernet, utløpet av Midtsjøvannet og utløpet av Nærevannet. Jakten vil foregå ved bruk av lydtemper, og nærmeste naboer samt viltansvarlig i Nordre Follo kommune vil bli varslet.

Senkningslaget opplyser i søknaden at de er kjent med forskrift om beverforvaltning i tidligere Ski kommune og tilhørende krav om rapportering. Vi gjør oppmerksom på at denne forskriften ble

opphevet i 2018 da beverforskrift for Nordre Follo kommune trådte i kraft («Forskrift om adgang til jakt og fangst av bever, Nordre Follo»).

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for naturreservatene Rullestادتjern, Nærevann og Midtsjøvann. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Rullestادتjern naturreservat ble vernet ved kongelig resolusjon 02.10.1992. Formålet med verneområdet er å bevare et viktig våtmarksområde, inkludert vegetasjon, fugleliv og annet dyreliv som er naturlig tilknyttet området. I naturreservatet er dyrelivet vernet mot skade og ødeleggelse, jf. verneforskriften kapittel IV punkt 2. Videre i paragrafen fremkommer det at det i perioden 1. april til 20. august er forbud mot all jakt. Videre er all ferdsel i naturreservatet forbudt i tiden mellom 1. april til 30. september, med unntak for grunneiere, jf. verneforskriften kapittel IV punkt 4. Disse bestemmelsene er ikke til hinder for jakt på hjortevilt, hare og rev, mink, grevling, kråkefugl og ringdue, jf. verneforskriften kapittel V punkt 11. Ifølge forskriftens kapittel VI kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til felling av vilt som forårsaker vesentlig skade.

Nærevann naturreservat ble vernet ved kongelig resolusjon 02.10.1992. Formålet med verneområdet er å bevare et næringsrikt vann, samt dyreliv, vegetasjon og fugleliv som er tilknyttet området. I verneforskriften kapittel IV punkt 2 står det at dyrelivet er vernet mot skade og ødeleggelse i naturreservatet, samt at all jakt er forbudt i perioden mellom 1. april og 20. august. Bestemmelsen er ikke til hinder for jakt på hjortevilt, hare, rev, mink, grevling, kråkefugl og ringdue, jf. verneforskriften kapittel V punkt 8. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til felling av vilt som forårsaker vesentlig skade, jf. verneforskriften kapittel VI punkt 1.

Midtsjøvann naturreservat ble vernet ved kongelig resolusjon 02.10.1992. Formålet med verneområdet er å bevare et næringsrikt vann, samt dyreliv, vegetasjon og fugleliv som er tilknyttet området. I reservatet er dyrelivet vernet mot skade og ødeleggelse, jf. verneforskriften kapittel IV punkt 2. I samme bestemmelse fremkommer det også at all jakt er forbudt i perioden fra 1. april til 20. august. Bestemmelsene er ikke til hinder for jakt på hjortevilt, hare, rev, mink, grevling, kråkefugl og ringdue, jf. verneforskriften kapittel V punkt 8. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til felling av vilt som forårsaker vesentlig skade, jf. verneforskriften kapittel VI punkt 1.

Ifølge verneforskriftene kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til felling av vilt som forårsaker vesentlig skade. Det er forvaltningsmyndighetens ansvar å vurdere om skadeomfanget forårsaket av beveraktivitet er «vesentlig» slik dette er ment i verneforskriften. Ettersom det er knyttet noe usikkerhet rundt skadeomfanget som beveren har forårsaket i naturreservatene, vil det være tvil om hvorvidt verneforskriften åpner for at vi kan gi tillatelse til jakt på bever med utgangspunkt i den spesifiserte dispensasjonsbestemmelsen. I slike tilfeller kan Statsforvalteren vurdere søknaden etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml.) § 48, jf. verneforskriftene kapittel VIII. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfelle.

Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger, jf. naturmangfoldloven § 8. Fylkesmannen ga dispensasjon til jakt på bever i Rullestادتjern naturreservat i vedtak av 14.05.2018. Denne tillatelsen gjaldt frem til 31.12.2020, og hadde vilkår om at jakten skulle foregå utenom perioden 1. april til 20. august. I Fylkesmannens vedtak av 25.03.2019 ble dispensasjonen til beverjakt utvidet til å gjelde frem til 30. april i 2019. I Statsforvalterens vedtak av 27.01.2021 ble det gitt tillatelse til utvidet beverjakt for 2021 og 2022, tilsvarende det som det søkes om nå for 2023 og 2024. Det er altså tidligere gjort vurderinger både tilknyttet dispensasjon til jakt på bever samt utvidelse av perioden der dette er tillatt.

Statsforvalteren har ikke mottatt nye opplysninger knyttet til beverjakt i reservatene som skulle tilsi at denne jakten vil stride mot verneformålene. I alle tre naturreservatene er det åpnet for jakt på hjortevilt, hare, rev, mink, grevling, kråkefugl og ringdue i perioden utenom 1. april til 20. august. Det er ikke utenkelig at bever hadde blitt inkludert i denne listen hvis beverbestanden da verneforskriftene ble vedtatt var tilsvarende slik den er i dag. Bever er kategorisert som livskraftig (LC), og det er gjort et betydelig antall registreringer av arten i Artskart fra Artsdatabanken i vassdragene i og rundt Nordre Follo. Etter vår vurdering vil derfor ikke åpning av muligheten for jakt på bever i naturreservatene påvirke verneverdiene i nevneverdig grad.

I naturreservatene er det jaktforbud i perioden 1. april til 20. august av hensyn til fuglelivet. Naturreservatene er viktige biotoper for en rekke fuglearter, og i Artskart er det registrert flere hekkende truede fuglearter i tilknytning til alle tre vannene, med hovedvekt i Midtsjøvannet og Nærevannet. Det er blant annet gjort registrering av hekkende vipe (CR), makrellterne (EN) og hettemåke (CR). I forbindelse med kartlegging av fuglelivet i Rullestادتjern naturreservat utført av Norsk Ornitologisk forening i hekkesesongene 2009-2010 ble det observert 55 fuglearter, deriblant flere rødlistearter. Det er i søknaden oppgitt at jakten på bever vil være konsentrert rundt utløp/innløp til vannene i utkanten av reservatene, og at det skal benyttes lydtemper. Etter vår vurdering vil dette bidra til at forstyrrelsene for fuglelivet vil være små i en svært sårbar tid for fugleartene.

Det følger av verneforskriften for Rullestادتjern naturreservat at det er ferdselsforbud i reservatet fra 1. april til 30. september med unntak for grunneiere. En dispensasjon til jakt på bever samt utvidelse av jaktperioden til 30. april vil ikke oppheve dette ferdselsforbudet. I praksis vil dette innebære at det kun er grunneiere som har tillatelse til å ferdes og dermed jakte bever i Rullestادتjern naturreservat i periodene 1. april til 30. april og 21. august til 30. september. I Nærevann og Midtsjøvann naturreservat er det ikke ferdselsforbud, og i disse reservatene gjelder jaktforbudet til og med 20. august, jf. verneforskriftene kapittel IV punkt 2.

Kunnskap om den samlede belastningen skal ligge til grunn for vurderingen, jf. naturmangfoldloven § 10. Dette innebærer at virkningene av utvidet beverjakt skal vurderes i sammenheng med andre effekter på det samme naturmangfoldet. Det er i dag tillatt med jakt på en rekke andre arter i naturreservatene, men denne jakten foregår hovedsakelig i høst- og vinterhalvåret. Jakt på bever foregår primært på våren da beveren er mest aktiv utenfor hytta i vårløsningen. Etter vår vurdering vil ikke jakt på bever føre til en uakseptabel ekstra belastning på naturverdiene.

Statsforvalteren legger til grunn at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene og virkningene av tiltaket. Førre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, tillegges derfor liten vekt i denne saken. For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder tas i bruk, jf. naturmangfoldloven § 12. På bakgrunn av dette er det derfor satt vilkår om at jegeren(e) kun skal oppholde seg i områdene der beverhyttene ligger, ved inn- og utløp til vannene i naturreservatene. Det er også satt vilkår om bruk av lyddemper.

Etter vår vurdering er tiltaket ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilkårene for å gi dispensasjon med hjemmel i nml. § 48 er dermed oppfylt.

Vedtak

Statsforvalteren gir dispensasjon til utvidet beverjakt fra 21. august til 30. april i naturreservatene Rullestad tjern, Nærevann og Midtsjøvann for 2023 og 2024. For Rullestad tjern naturreservat vil det grunnet ferdselsforbud i praksis ikke være tillatt med jakt på bever for andre enn grunneiere i periodene 1. april til 30. april og 21. august til 30. september. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Tillatelsen gjelder kun opphold ved beverhytter ved inn- og utløp av Rullestad tjern, Midtsjøvann og Nærevann.
- Tillatelsen gjelder til og med 30.04.2024. Etter dette må jakt på bever omsøkes på nytt.
- Det skal brukes våpen med lyddemper under jakten.
- Det må foreligge gyldig fellingstillatelse fra Nordre Follo kommune.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Dere kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Karsten Butenschøn
seksjonssjef
Klima- og miljøvern avdelingen

Toril Hasle
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent